

ชื่อเรื่อง การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการความรู้
ผู้วิจัย นายสุพรรณ หลาวเงิน ปริญญา ค.ม. (สาขาหลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวล ประธานกรรมการ
ดร.สมบัติ ฤทธิเดช กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ประการแรก เพื่อศึกษาระดับความต้องการในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการความรู้ ประการที่สองเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการความรู้ และประการที่สาม เพื่อให้ได้กระบวนการในการพัฒนา การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคงปากหนองตาเต็น อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2552 จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1. แบบสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน 2. การสนทนากลุ่ม 3. การถอดความรู้ฝังลึกโดยใช้เทคนิคสุนทรียสนทนา 4. การสกัดขุมความรู้ 5. การสังเคราะห์แก่นความรู้ 6. การทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรม 7. การถอดบทเรียน และ 8. เวทียืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความต้องการในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการความรู้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม อันประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ 2 ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านคงปากหนองตาเต็น และกลุ่มที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการความรู้ ให้นำเรื่องฮิต 12

มาเป็นสาระในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการความรู้ ใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ จำนวน 5 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) การถอดความรู้ฝังลึกโดยใช้เทคนิคสุนทรียสนทนา 2) การสกัดขุมความรู้ 3) การสังเคราะห์แก่นความรู้ 4) การทบทวนหลังการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) การถอดบทเรียน

3. กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้การจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่น มีกระบวนการในการเรียนรู้อื่นประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน 2) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน 3) กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน และ 4) ประเมินผลกระบวนการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

Title : Development of student thinking using knowledge management.

Author : Mr. Supon Lao-Ngern **Degree :** M.Ed. (Curriculum and Instruction)

Advisors : Dr. Sakpong Homhuan Chairman
Dr. Sombat Rittidesh Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2010

Abstract

The purposes of this research aimed to: firstly, study the level of need in the development of critical thinking among students by using knowledge management, secondly, develop critical thinking among students by using knowledge management and thirdly, obtain development in the procedure of critical thinking among students while keeping in harmony with of the context and with in the needs of the community. The target group of this research, selected through purposive sampling, was comprised of 14 Prathom Suksa 6 students at Ban Dongbarknongtaten School, Phayakkhaphum Phisai District, Maha Sarakham Province. The instruments used in the research were: 1) a survey form of the needs related to learning activities to develop the critical thinking among students 2) focus group discussion 3) tacit knowledge using a dialogue technique 4) knowledge assets 5) core competence synthesis 6) post action review 7) lesson distillation and 8) information disseminated from of a participant discussion. The statistics used for analyzing data were percentage, mean and standard deviation.

The results of the research were as follow:

1. The level of the need in development of critical thinking among students by using knowledge management was given by the three groups of informants: 1) Prathomsuksa 6 students 2) teachers and the basic education commission at Ban Dongbarknongtaten School and 3) students' guardians and local indigenous people. The informants wanted to arrange the learning activity in order to develop the critical thinking among students through the use of 12-Heet traditions which

are celebrated and practiced throughout the year. Local indigenous people were used to arrange the learning activities.

2. The method used for development of critical thinking among students by using knowledge management consisted of 5 activities: 1) tacit knowledge by using an appreciation dialogue technique 2) knowledge assets 3) core competence synthesis 4) review after practicing learning activities and 5) lesson distillation.

3. The 4 main steps of learning activity processes that were used in order to develop critical thinking among students through the use of knowledge management in order to harmonize the context and the local needs were to: 1) study the current situation, problems and needs to develop critical thinking among students 2) design learning activities for developing critical thinking among students 3) develop the learning process to increase critical thinking among students by using knowledge management and 4) assess the developing process of critical thinking among students.